

S polhograjskimi folkloristi na vel'k pondel'k

Polhov Gradec, 1. april – Folklorna skupina Grof Blagaj Polhov Gradec je tudi letos na velikonočni ponedeljek napolnila dvorano Kulturnega doma Jakoba Trobca, kjer je gledalce popeljala v svet ljudskega plesa in pesmi, v goste pa je tokrat povabila Bistriške tamburaše, skupino Coklarji ter dve otroški folklorni skupini. Prispevku sledi še kratek pogovor z mentorico Anito Kobe.

Velikonočni ponedeljek je tako v Sloveniji kot v večini evropskih držav dela prost dan in je po ljudskem običaju namenjen obiskom. Številni ga izkoristijo tudi za izlete, kar je letos nekoliko pokvarilo slabo vreme, ki pa je bilo po drugi strani ravno pravšnje za obisk celovečernega nastopa domače folklorne skupine Grof Blagaj iz Polhovega Gradca.

Bistriški tamburaši so prišli iz Bistrice ob Dravi in se na odru predstavili dvakrat. Godci na tambure različnih velikosti so v prvem delu zapeli in zaigrali nekaj skladb iz slovenske zakladnice, v drugem delu pa so bile skladbe namenjene predvsem mamam in ženam. Dvakrat je na oder prišla tudi glasbena skupina Coklarji iz Borovnice. Z inštrumenti, ki jih najdemo v vsaki kmečki hiši, so pevke in godec na harmoniki zapeli in zaigrali nekaj melodij. Posebno prikupen pa je bil nastop Otroške folklorne

Mentorici Aniti Kobe sem v zvezi z delom v Folklorni skupini Grof Blagaj Polhov Gradec zastavila nekaj vprašanj.

Sodelujete s folklorno skupino Grof Blagaj že od samega začetka in kje ste se našli?

Skupina je potrebovala vodjo, in ker v okolici ni prav veliko folklor, predvsem pa ne vodij folklornih skupin, ni bilo težko priti do mene. Takrat sem vodila folklorno skupino še v Šentjoštu, ampak sem bila kljub temu takoj za sodelovanje. S skupino tako sodelujem že od leta 2000 in lahko rečem, da smo po 13 letih že "stari znanci", predvsem pa prijatelji. Veliko se družimo tudi izven folklornih vaj in nastopov in mislim, da nam to največ pomeni. Tudi začeli smo tako, saj je bil naš prvi sestanek (kjer smo se srečali in spoznali) v gostilni Pri Pratkarju v Polhovem Gradcu.

na orodja in plesna igra, ki traja približno 20 minut. Mislim, da smo za 13 let delovanja vsi skupaj lahko zelo ponosni na tak uspeh, in ob tej priložnosti plesalcem čestitam za ves trud in voljo.

Moram pa omeniti, da sem trenutno najbolj ponosna na našo novo plesno igro z naslovom Vrnitev, ki smo jo premierno predstavili na letošnji velikonočni ponedeljek. Bistvo točke je igra in ne ples, kot je pri folklornem nastopu običajno. To je zgodba o Branku, ki je šel k vojakom, njegova Olga pa se je medtem poročila z drugim, ker je mislila, da ga ne bo nazaj. Folkloristi so bili pripravljene poskusiti nekaj novega in mislim, da jim je uspelo. Tudi odziv občinstva je bil pozitiven, predvsem v smislu, da česa takega niso pričakovali, saj folklorni nastopi večinoma prikazujejo le ples. Veliko gledalcev je igro pohvalilo, tako zamisel kot izvedbo. In zadovoljstvo gledalcev mi pomeni največ.

Koliko dela je treba vložiti in na kaj vse je treba misliti, da je nastop tak, kakršnega smo obiskovalci videli danes – da so koraki in obrati istočasni, da so plesalci sproščeni in nasmejani?

Težko rečem kaj drugega kot – ogromno dela. Seveda samo moja ideja ni dovolj, veliko je treba delati in predvsem ponavljati korake. Naša skupina vadi enkrat na teden po dve uri, vsako leto v januarju gremo tudi na vikend kondicijskih priprav, kjer intenzivno vadimo korake in koreografije za celovečerni nastop aprila. Seveda so pred večjimi nastopi potrebne dodatne vaje, za katere se dogovorimo sproti (večinoma

Kako izbirate goste za letni koncert, se poznanstva stkejo na nastopih?

Ja, vsepovsod, večinoma pa na nastopih in seminarjih za vodje folklornih skupin. Ali pa si grem recimo ogledat nastop kakšne folklorne skupine in so mi všeč njeni gostje, pa stopim v stik z njimi. Plesala sem pri različnih skupinah, vodim tudi različne projekte ipd. V zadnjem času sem dodatne kontakte dobila tudi pri organizaciji prireditve Pesmi in plesi pobratenih mest, v okviru Argonavtskih dnevov na Vrhniki. V svoji več kot 20-letni karieri na področju folklorne sem na svoj seznam napisala res veliko različnih kontaktov in moram povedati, da nimam nikoli težav pri dogovarjanju za sodelovanje. Z nekaterimi nas družijo že večletno sodelovanje, tako da smo postali prijatelji. In za prijatelje ni nič težko. Za vsak letni koncert si zamislim rdečo nit, na podlagi tega pa izberem goste.

S svojimi nastopi pa ne razveseljujete le domačega občinstva, temveč se vsako leto odpravite tudi na turneje, ki so po navadi zunaj naših meja. Kje ste že gostovali in ali večdnevne intenzivno preživete priprave posebej pripomorejo h kakovosti nastopa?

Prva leta delovanja smo nastopali po Sloveniji, ker še nismo imeli dovolj repertoarja. Zadnja leta pa potujemo tudi v tujino. Gostovali smo že v Franciji, Budimpešti, Srbiji in Beljaku, letos pa se 2. maja odpravljamo v Italijo. Tako da so priprave že v polnem teku. Seveda je vsaka turneja zunaj Slovenije povezana z velikimi stroški, kar je za nas kot majhno skupino kar velika težava. Zato se na tem mestu resnično zahvaljujem Občini Dobrova - Polhov Gradec za vsakoletno pomoč pri izvedbi naše promocije v tujini.

Se vam zdijo dobri, prijateljski odnosi pri skupini, kot je folklorna, pomembni?

Ne da so prijateljski odnosi pomembni, mislim, da so nujni. Brez tega ni kakovostnega nastopa. Kot sem v intervjuju že večkrat omenila, smo predvsem prijatelji in šele potem folkloristi. Prav tako se mi zdi pomembno druženje izven folklornih vaj, kjer so ljudje neobremenjeni s koraki, štetjem in podobnim. Zamislite si na primer, da sta plesalca sprta (fant in dekle). Seveda ne plešeta skupaj, vendar koreografija plesa določa tudi zamenjavo parov. In ko ta dva prideta skupaj – se konča sproščenost, nasmeh, pravilna izvedba korakov ... In če v skupini nista edina?

Glede na to, da bo vaša skupina leta 2015 praznovala 15-letnico delovanja, pripravljate prav poseben dogodek. Nam lahko zaupate, kdaj, kje in kako boste jubilej proslavili?

Tako je. Glede na to, da se je naše sodelovanje začelo leta 2000, nimamo težav z obletnicami. Leta 2010 smo uspešno izpeljali koncert in upam, da ga bomo tudi leta 2015. Datum in kraj nista nobena skrivnost: velikonočni ponedeljek 2015, kulturni dom Polhov Gradec. Glede vsebine pa težko rečem. Sicer so ideje že v moji glavi, niso pa še na papirju, ker sem še v fazi dogovarjanja. Lahko razkrijem nekaj malenkosti: voditelji programa bodo štirje, rdeča nit prireditve pa tematika podoknice, v sodelovanju z enim izmed pomembnih akterjev slovenske narodno-zabavne glasbene scene; predstavili vam bomo tudi novo igro ali dve.

Pred tem pa nas čakajo še 14. celovečerni koncert na velikonočni ponedeljek leta 2014, kjer vam bomo predstavili delček programa za naslednje leto, ter gostovanje in nastopi. Več informacij najdete na spletni strani www.fs-grofblagaj.si.

Nadja Prosen Verbič

Vsi nastopajoči

Fantovska zvezda

Robkanje koruze

skupine Stara Vrhnika in Otroške folklorne skupine TD Briše, ki sta s svojo spontanostjo in prisrčnostjo ter seveda plesom in pesmijo izvalili bučen aplavz obiskovalcev.

Močno spodbudo iz dvorane pa so dobili tudi gostitelji – folklorna skupina Grof Blagaj, ki se je letos še posebej potrudila. Člani na odru niso prikazali le svojih plesnih in pevskih sposobnosti, temveč tudi igralske, kar je za folklorni nastop nekaj novega. Dobro uprizorjenim trem zgodbam iz vsakdanjega življenja naših dedov in babic, ki so jih poimenovali Koruzo robkat', Vaja za ohcet ter Vrnitev, so sledili gorenjski plesi Zvezda, Potrkana, Nojkatoliš, Marzulín, Rašpla, Svatovska, Lenčka, Štajeriš, Janez z majolko, Poskočna ... Vsaka točka je zgodba zase, vendar imajo vse tri enako sporočilo: tudi včasih so se kmečki ljudje znali zabavati. In res je škoda, da običaji na vasi v današnjem času interneta zamirajo.

Leta skupnega dela, učenja korakov in obratov prinesejo sproščen nastop, nasmejane obraze folkloristov in uigrane korake. Za dober letni koncert pa ne gre zaslug le plesalcem, temveč tudi instrumentalistom, ki folkloriste spremljajo na odru, predvsem pa mentorici Aniti Kobe, ki na tedenskih vajah uči nove korake, opozarja na napake in pomanjkljivosti ter vsako leto pripravi nov splet plesov ali novo točko.

Malo za šalo – glede na to, da ste za generacijo mlajša od "učencev", vas ubogajo?

Če verjamate ali ne, s tem nikoli nisem imela težav. Na začetku, prve mesece, smo bili malo bolj uradni, potem pa smo se sprostili in je zadeva stekla. Edina nerodnost, vezana na generacijsko razliko, je ta, da plesalcev nikakor nisem mogla tikati. Neštetočkrat so me prepričevali, da je vse v redu, če jih tikam, in da si to želijo, ampak ni šlo. Bilo je sicer malo smešno slišati, ko sem popravljala posameznike: "Začeli ste z napačno nogo, dvignite desno roko, plešite prosim bolj mehko, popravite držo ..." Trajalo je res dolgo, ampak po desetih letih mi je končno uspelo, in danes smo na "ti".

Katere plesne plešete?

V vseh teh letih se nam je repertoar zelo napolnil. Trudim se, da skoraj vsako leto na oder postavim nove plesne. Seveda je to povezano tudi z novimi nošami in stroški, predvsem pa z dodatnimi vajami, ampak potrebne so dobre ideje in sodelovanje plesalcev, pa gre. V ponudbi imamo kar 10 spletov oziroma zgodb, ki jih lahko predstavimo in zaplešemo. V vsakem spletu je približno 5 plesov, tako da je to skupaj približno 50 plesov. Če jih na hitro naštejemo: 3 spleti gorenjskih, 2 spleta štajerskih, 2 spleta dolenskih, splet šentjoških plesov, igranje

so ob sobotah ali med tednom), tako da vadiamo približno trikrat na teden. Veliko delamo na tem, da se pari enako obračajo oziroma plešejo isti korak na isti takt. To je pri skupinah najtežja naloga za vaditelja – doseči, da so vsi pari skladni (korak, drža, pozicija, obrati itn.). In če plesalec med plesom ne razmišlja o korakih, je lahko sproščen in nasmejan. Moram povedati tudi to, da plesalcem nikoli ni težko imeti dodatnih vaj, saj vsi vemo, da brez vaje ni kakovostnega nastopa. Obstaja pa tudi druga plat naših vaj ... V obdobju brez nastopov denimo kakšno vajo "izvedemo" tudi na turistični kmetiji ob jedači in pijaci.

Na tem mestu se moram zahvaliti vsem folkloristom, predvsem pa vodjem folklornih skupin v Sloveniji. Glede na to, da je folklor sinonim za prostovoljno delo, se namreč veliko ljudi zanj ne odloči. Kot vodja moraš v folkloro vložiti veliko prostega časa, saj od zamisli pa do končne postavitve na odru preteče kar nekaj vode. Težava je tudi pri glasbenikih. Večinoma vsi igrajo pri ansamblih in gredo na primer v soboto zvečer raje na "špil" z ansamblom, kjer za službo, kot pa na nastop s folkloro, od katerega imajo samo dobro voljo. K sreči v naši skupini tolikšnih težav nimamo, saj si naš harmonikar Marko Buh skoraj vedno rezervira čas za nastope s folkloristi.